

Stadsbyggnadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till gatu- och samhällsmiljönämnden

Datum:
2024-09-18

Diarienummer:
GSN-2024-00728

Handläggare:
Johan Lindqvist

Min hållbarhetsidé – beslut om idéer att pröva

Förslag till beslut

Gatu- och samhällsmiljönämnden beslutar

1. **att** pröva hållbarhetsidén ”Grönskande tak i centrum” och utvärdera resultatet, samt
2. **att** vidareförmedla hållbarhetsidéer som inte ryms inom nämndens ansvarsområde till aktuell aktör.

Ärendet

Gatu- och samhällsmiljönämnden beslutade 24 april 2024 (§ 31) att efterfråga allmänhetens idéer om klimatomställning inom ramen för ”Min hållbarhetsidé”. Utifrån de idéer som har inkommit beslutar nämnden nu om vilka idéer som ska prövas. Nämnden baserar sin bedömning av vilka idéer som ska prövas på de kriterier för ”Min hållbarhetsidé” som nämnden beslutade om i april.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsbyggnadsförvaltningen. Ärendet har inga konsekvenser sett ur barn-, jämställdhets- eller näringslivsperspektiven.

Föredragning

Gatu- och samhällsmiljönämnden beslutade 24 april 2024 (§ 31) om att efterfråga idéer från allmänheten inom ramen för ”Min hållbarhetsidé”. Det är ett led i att genomföra nämndens åtgärd ”Förstärka arbetet med hållbar utveckling genom arbetsättet medborgarbudget” i verksamhetsplanen för 2024. Åtgärden är knuten till uppdrag 15 i Mål och budget: ”Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050”.

Nämnden beslutade också om baskrav och kriterier för att välja ut idéer att pröva. Baskraven är att idén behöver röra nämndens ansvarsområde och att idén inte gynnar någon enskild. Kriterierna som hjälper nämnden att göra en sammanvägd bedömning är att idén är ny för kommunen, att idén gör skillnad för klimatet, att idén är genomförbar och att idégivaren deltar i genomförande och utvärdering.

Allmänheten har kunnat lämna in idéer till nämnden på sådant som bidrar till klimatomställningen. Under tiden för inlämning (12 juni-1 september) har 45 idéer lämnats in. Några av idéerna är en konsekvens av att förvaltningen har samarbetat med Katedralskolans utbildning i ämnet Hållbart samhälle. Samtliga idéer beskrivs i bilaga till denna tjänsteskrivelse.

Stadsbyggnadsförvaltningen har bedömt att det finns flera idéer som är värda att pröva för att de har potential att bidra till klimatomställningen. Idéerna har paketerats utifrån bedömd kostnad för att rymmas inom avsatt budget på en miljon kronor.

Förvaltningen föreslår att nämnden i första hand prövar

- idé nr 1: Grönskande tak i centrum på annan plats än den som idégivaren har föreslagit. Bedömd kostnad: 1 000 000 kronor.

Förvaltningen föreslår att nämnden i andra hand prövar

- idé nr 2: Konstplogging. Bedömd kostnad: 500 000 kronor.
- idé nr 3: Låsbara boxar för cyklar. Bedömd kostnad: 500 000 kronor.

Förvaltningen föreslår att nämnden i tredje hand prövar

- idé nr 2: Konstplogging. Bedömd kostnad: 500 000 kronor.
- idé nr 4: Utredning av solceller över cykelinfrastruktur. Bedömd kostnad: 250 000 kronor.
- idé nr 5: Gamification av avfallshantering. Bedömd kostnad: 250 000 kronor.

Motiven till att förvaltningen i första hand förespråkar *Grönskande tak i centrum* är att det skulle få en lokal påverkan på närmiljön genom att ta upp koldioxid, förbättra luftkvaliteten och bidra till svalka på sommaren. Idén ger genom sin fysiska utformning även en möjlighet att sprida kunskap om klimatförändringarna och hur viktigt det är att arbeta med krontäckning och multifunktionella lösningar i staden.

Övriga föreslagna idéer bedöms också ha potential, men har också vissa nackdelar jämfört med *Grönskande tak i centrum*. Utredningarna om solceller över infrastruktur och gamification av avfallshantering leder inte till snabba synliga resultat, konstplogging sker som ett tillfälligt evenemang och låsbara boxar för cyklar är förhållandevis dyra per cykel och kräver relativt stor markyta.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaden för genomförandet av ”Min hållbarhetsidé” rymms inom befintlig budgetram.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 18 september 2024
- Bilaga 1, Redovisning av inkomna idéer

Stadsbyggnadsförvaltningen

Anna Axelsson
Biträdande stadsbyggnadsdirektör

Stadsbyggnadsförvaltningen
Bilaga 1

Handläggare:
Johan Lindqvist

Bilaga 1, Redovisning av inkomna idéer

Här följer en redovisning utifrån hur idéerna har bedömts av stadsbyggnadsförvaltningen. Idéerna har grupperats på följande sätt:

- Idéer som förvaltningen föreslår att nämnden prövar
- Idéer som förvaltningen inte föreslår att nämnden prövar
- Idéer som ligger utanför nämndens ansvarsområden

Utgångspunkten för stadsbyggnadsförvaltningens bedömning är de baskrav och kriterier som nämnden beslutade om för ”Min hållbarhetsidé” i april 2024.

Baskraven är att idén behöver röra nämndens ansvarsområde och att idén inte gynnar någon enskild. Kriterierna är att

1. idén bidrar med **något nytt** som inte redan görs eller som tidigare prövats i kommunen,
2. idén kan **göra skillnad** för hållbarheten i kommunen,
3. idén är **genomförbar** samt
4. idégivaren **deltar** i genomförande och utvärdering.

Idéer som förvaltningen föreslår att nämnden prövar

Det finns flera idéer som förvaltningen anser är värda att pröva för att de har potential att bidra i klimatomställningen. Idéerna har paketerats utifrån bedömd kostnad för att rymmas inom avsatt budget på en miljon kronor. Det handlar om sammanlagt tre paket där förvaltningen föreslår att nämnden i första hand beslutar om paket 1, i andra hand beslutar om paket 2 och i tredje hand om paket 3. Var och en av idéerna beskrivs närmare i efterföljande tabell.

Paket 1

- Idé nr 1: Grönskande tak i centrum på annan plats än den som idégivaren har föreslagit. Bedömd kostnad: 1 000 000 kronor.

Paket 2

- Idé nr 2: Konstplogging. Bedömd kostnad: 500 000 kronor.
- Idé nr 3: Låsbara boxar för cyklar. Bedömd kostnad: 500 000 kronor.

Paket 3

- Idé nr 2: Konstplogging. Bedömd kostnad: 500 000 kronor.
- Idé nr 4: Utredning av solceller över cykelinfrastruktur. Bedömd kostnad: 200 000 kronor.
- Idé nr 5: Gamification av avfallshantering. Bedömd kostnad: 200 000 kronor.

Nr	Idébeskrivningar
1	<p>Med ett förändrat klimat får vi högre temperaturer vilket kommer ställa krav på en mer anpassad stadsplanering. Detta för att det ska gå att vistas i stadskärnan vid höga temperaturer under sommarhalvåret. Det behövs fler skuggplatser, växtlighet och åtgärder för att få ner temperaturen i stadskärnan. Det behövs även mer växtlighet för att fånga upp de koldioxidutsläpp som fortfarande finns i stadskärnan då den ännu ej är bilfri. Mitt förslag är att längs Drottninggatan från korsningen Västra Ågatan och korsningen Trädgårdsgatan sätta upp en "grönskade tak" över gatan. Som en stor grön pergola eller som ett tak av grönskade "segeltak". Detta leder till lägre temperatur, mer skugga, möjlighet att fånga upp koldioxidutsläpp och är ett vackert tillskott för stadskärnan då det skapas som ett sommaruterum. (Bilderna jag bifogat är ej exakt så som jag tänker mig men ger en känsla. Hittar ingen bild som speglar min vision, så kanske kan Uppsala vara först med denna typ av klimatanpassning).</p> <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Något nytt: Idén handlar om något som inte har gjorts tidigare i Uppsala. 2. Göra skillnad: Idén gör skillnad för både klimatomställning (tar upp koldioxid), luftkvalitet (tar upp vissa luftföroreningar) och klimatanpassning (svalkar). Idén fungerar också som en möjlighet att sprida kunskap på plats om vikten att arbeta med krontäckning och multifunktionella lösningar i staden. 3. Genomförbar: Idén är genomförbar på allmän plats. 4. Deltar: Idégivaren är beredd att vara involverad i att ta fram ett förslag på lösning. <p>Kommentar: Stadskärnan är stadens mest befolkade yta. Antalet träd och krontäckning är bland det lägsta i kommunen. Det finns risk för värmeöar som skapas av att det finns för lite grönska. Att stärka grönska med fler träd, klättrväxter och ökad krontäckning är viktigt för staden. Inriktningen på förslaget om att öka grönska i stadskärnan är därför mycket bra. Den plats som föreslås i idén ligger i en värdefull siktlinje mot Carolina Rediviva som finns utpekad i innerstadsstrategin. Idé föreslås därför prövas på en annan plats. Den plats som väljs bör vara publik för att få spridning av kunskap om klimatförändringarna och hur viktigt det är att arbeta med krontäckning och multifunktionella lösningar i staden.</p> <p>Bedömd kostnad: 1 000 000 kronor för att planera och genomföra idén.</p>
2	<p>Konstplogging – Kombinera motion och avfallshantering med konst/kultur Anordna regelbundna "plogging"-evenemang, där medborgarna joggar eller går</p>

Nr	Idébeskrivningar
	<p>och samtidigt plockar upp skräp i naturen eller på stadens gator. Kommunen kan ge ut gratis sopsäckar och handskar och erbjuda små belöningar för deltagarna. Inspiration: Plogging, en kombination av jogging och skräpplockning, startade i Sverige och har spridit sig globalt som en miljövänlig motionsaktivitet. Den engagerar både fitnessentusiaster och miljömedvetna personer och har visat sig vara ett framgångsrikt sätt att öka medvetenheten om avfallshantering på lokal nivå.</p> <p>Effekt: Minskar nedskräpning och främjar både fysisk aktivitet och miljömedvetenhet. Konstmuseets skulpturjogging skulle kunna upscalas!</p> <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Något nytt: Plogging är ett känt koncept som handlar om att kombinera att jobba med att plocka skräp. Den här idén tillför andra upplevelser och handlar om något som inte har gjorts tidigare i Uppsala. 2. Göra skillnad: Idén gör direkt skillnad genom en renare stad och en indirekt skillnad genom en ökad medvetenhet om återvinning och återbruk. 3. Genomförbar: Idén är genomförbar på allmän plats. 4. Deltar: Idégivaren är beredd att vara med i planeringen och kanske genomförandet av idén. <p>Kommentar: Idén är värd att pröva. Nämndens verksamheter har idag Gula vågen, som är ett koncept för att engagera invånare att städa staden. Genom att samverka med kompetenser inom konst och arkitektur kan idén prövas.</p> <p>Bedömd kostnad: 500 000 kronor för att utveckla, marknadsföra och pröva konceptet.</p>
3	<p>Min ide är att skapa låsbara parkeringsboxar för elcyklar och eldrivna lådcyklar. Tyvärr har ju cykelhuset blivit ett säkert område för tjuvar att i lugn och ro stjäla batterier till elcyklar. Vilket leda till mindre användning av elcyklar. Om man skulle skapa parkeringsboxar för elcyklar och lådcyklar som man kan låsa skulle det leda till att mer folk använder och parkera sina elcyklar vid stationen.</p> <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Något nytt: Idén handlar om något som inte har gjorts tidigare på det sättet i Uppsala. 2. Göra skillnad: Idén underlättar för hållbart resande, vilket i sin tur är viktigt för klimatomställning. 3. Genomförbar: Idén kan prövas på olika platser i kommunen för att sedan utvärdera och få underlag för eventuell uppskalning. 4. Deltar: Idégivaren är beredd att vara involverad i att ta fram ett förslag på lösning. <p>Kommentar: Nämnden ansvarar för cykelparkeringar på allmän plats och har därutöver ett samarbete med Uppsala Parkering AB kring lösningar för cykel i så kallade mobilitetshus. Det finns flera typer av låsbara cykelboxar på marknaden som kan vara värda att pröva på olika platser för att sedan utvärdera och möjligen skala upp.</p> <p>Bedömd kostnad: 500 000 kronor för att utreda och pröva några alternativ.</p>
4	<p>Bygg solceller över cykelbanor och parkeringsplatser. Mer solenergi behövs. Genom att anlägga solceller över cykelbanor och parkeringar behöver man inte ta åkermark i anspråk som man i dagsläget gör för en del solcellspark. Dessutom kan man cykla utan att det regnar på en och det borde bli mindre att snöröja med solcellstak över cykelbanorna!</p>

Nr	Idébeskrivningar
	<p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <ol style="list-style-type: none"> Något nytt: Idén handlar om något som inte har gjorts tidigare i Uppsala. Göra skillnad: Idén underlättar för hållbart resande, vilket i sin tur är viktigt för klimatomställning. Genomförbar: Idén kan prövas på olika platser i kommunen för att sedan utvärdera och få underlag för eventuell uppskalning. Deltar: Avstår från att delta. <p>Kommentar: Idén behöver utredas mer. Idén om att kombinera cykelinfrastruktur med solceller har potential, men behöver utredas närmare för att få bättre underlag kring frågor som eleffekt, ellagring, elsäkerhet, snöröjning och underhåll. Exempelvis pågår ett försök i Nederländerna med att limma solpaneler direkt på cykelvägar. Det finns också möjligheter att integrera solceller ännu mer vid exempelvis cykelparkeringar.</p> <p>Bedömd kostnad: 250 000 kronor för att ta fram en förstudie som närmare visar idéns potential.</p>
5	<p>Gamification av Avfallshantering</p> <p>Inför ett poängsystem för hushållsavfallshantering, eller kanske ännu hellre för soptunnor på offentliga platser, där invånare får poäng för att återvinna rätt, minska avfall eller kompostera. Poängen kan sedan användas i en "miljöbutik" online för att köpa hållbara produkter, få rabatter eller donera till miljöprojekt- eller ännu hellre i fysiska butiker, antingen dagligvaruhandel eller kanske ännu hellre second hand-butiker. Återbruket?</p> <p>Effekt: Gamification gör tråkiga uppgifter som avfallshantering mer roliga och motiverande, vilket kan leda till bättre deltagande och engagemang- oavsett intressenivå för klimatfrågor. Som pant- det finns säkert och förhoppningsvis de som gör det för den goda sakens skull- men belöningen är garanterat avgörande. Tror vi behöver jobba med fler initiativ som får folk att vilja göra, och göra, rätt val för klimatet utan att öht behöva reflektera över det. Gamification, och eller Playification kan vara bra i det arbete. Den här idén är min egen favorit! Smarta gamifierad soptunnor skulle kunna vara appkopplade men kanske mer tillgängliga om man kör nåt av det här;</p> <ol style="list-style-type: none"> Integrerade belöningsystem med RFID-teknik: <ul style="list-style-type: none"> Beskrivning: Soptunnor utrustade med RFID-teknik kan ge belöningar direkt genom ett system som registrerar varje gång avfall sorteras korrekt. Användare får en RFID-tag (eller kort) som kopplas till soptunnan, och belöningar ges automatiskt baserat på hur ofta och korrekt avfall sorteras. Implementation: Dessa soptunnor kan ha inbyggda skärmar som ger feedback om sortering och visar poäng. Belöningar kan vara fysiska belöningar som kuponger eller rabatter som distribueras via lokala partners. Klimatstationssystem: <ul style="list-style-type: none"> Beskrivning: Skapa fysiska "klimatstationer" vid soptunnor där användare kan få små belöningar direkt. Stationerna kan ha interaktiva skärmar eller automater som ger små belöningar eller erkännanden när korrekt sortering registreras. Detta system kan använda enkla sensorer och tryckknappar för att registrera sorteringshandlingar. Implementation: Integrera sådana stationer i parker, torg eller andra offentliga platser där soptunnorna finns. Belöningarna kan vara små

Nr	Idébeskrivningar
	<p>presenter, biljetter till lokala evenemang, eller erkännanden som delas ut direkt på plats</p> <p>Effektivitet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Engagemang och motivation: Både RFID-system och klimatstationer kan öka engagemanget genom att ge omedelbar feedback och belöningar utan att kräva en app. • Effektiv avfallssortering: Dessa system kan effektivisera avfallshantering och uppmuntra till korrekt sortering genom att göra processen roligare och mer belönande. • Integration på offentliga platser: Genom att installera dessa teknologier på offentliga platser i Uppsala kan kommunen förbättra avfallshantering och öka medvetenheten om miljöfrågor på ett innovativt sätt. <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Något nytt: Idén handlar om något som inte har gjorts tidigare i Uppsala. 2. Göra skillnad: Idén underlättar för hållbart resande, vilket i sin tur är viktigt för klimatomställning. 3. Genomförbar: Idén kan prövas på olika platser i kommunen för att sedan utvärdera och få underlag för eventuell uppskalning. 4. Deltar: Idégivaren är beredd att vara med i planeringen och kanske genomförandet av idén. <p>Kommentar: Idén behöver utredas mer. Kommunen kommer senast den 1 januari 2026 att införa källsortering på allmän plats utifrån nya EU-regler. I samband med det kommer kommunen att använda olika tekniker för att underlätta sortering. Ett exempel på en teknik som redan prövas som ligger i linje med idén är fimpröstare.</p> <p>Bedömd kostnad: 250 000 kronor för att ta fram en förstudie som närmare visar idéns potential.</p>

Idéer som förvaltningen inte föreslår att nämnden prövar

Bland de idéer som förvaltningen inte föreslår att nämnden prövar finns ett antal idéer som handlar om sådant som nämndens verksamheter redan gör. Dessa idéer är därför inte nya för nämnden och därmed inte aktuella att pröva.

Nr	Idébeskrivningar
	<p>Att Uppsala kommun på alla sina planteringar upphör använda planteringsjord som innehåller torv.</p> <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <p>Idén är inte ny för nämnden. Idag finns i stort sett bara torvbaserade jordar, men inom branschen pågår det mycket forskning, tester och utveckling kring jordar. I stadsträdgården har nämndens verksamheter en testyta där torvfri jord testas. Det är en yta som finns runt trädgårdsmästarvillan. Ytan ligger bredvid en yta med torvbaserad planteringsjord för att det ska gå att följa upp och jämföra resultatet.</p>

Nr	Idébeskrivningar
	<p>Plantera träd på stranden vid badplatser. Det skuggar barn och vuxna. Bästa sättet att skydda sig mot solstrålarna och hudcancer. Det skuggar även sanden och marken så den inte genererar så mycket värme.</p> <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <p>Idén är inte ny för nämnden. Nämndens verksamhet tar hänsyn till trädskugga när den sköter och utvecklar badplatser.</p>
	<p>Plantera fler träd i Uppsalas mest hårdgjorda områden! Ett exempel är Vaksala torg. Torgets funktion som samlingsplats, plats för event och plats för handel går att bibehålla samtidigt som ännu mera grönska anläggs på torget. Det skulle också vara bra för trivseln på torget med fler rumsskapande element. Träden ger en trevligare stadsmiljö, motverkar värmeöeffekten, lagrar koldioxid och skapar vissa ekologiska värden på platsen.</p> <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <p>Idén är inte ny för nämnden. Nämndens verksamhet tar hänsyn till trädskugga när den sköter och utvecklar badplatser. Idéns innebörd täcks in av hur ordinarie verksamhet genomför kommunens nya styrdokument för träd. Exempelvis undersöks lösningar för träd vid Vaksala torg.</p>
	<p>Vi anser att antalet parker och växtligheten i det centrala Uppsala är för lite. Vi vill genom våran idé, säkerställa att man alltid är nära en liten park eller iallafall känner att man får uppleva lite växtlighet.</p> <p>Vi vill behålla så mycket växtlighet i det centrala Uppsala och helst bygga ut antalet små parker och utöka växtligheten. Detta kan man göra genom att planera träd längs gator och byggnader. Och parker tänker vi att man kan ha i antingen innergårdar eller mellan byggnader.</p> <p>Detta skulle förstockad främst hjälpa till mer med att ta upp koldioxid ur luften. Sen så har vi i gruppen uppfattat att det blir en härligare miljö att se på. Man blir helt enkelt lite gladare enligt oss.</p> <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <p>Idén är inte ny för nämnden. Idéns innebörd täcks in av hur nämndens verksamhet planerar och genomför åtgärder utifrån kommunens styrdokument för träd.</p>
	<p>Idag är det dålig luft i industriområden i Uppsala. Om man exempelvis jobbar eller bor i närheten av dessa områden kan det leda till en skada på hälsan. Om vi nu skulle lägga större parker eller grönområden skulle de förbättra luften och göra det i alla fall lite mera hälsosamt att bo nära eller jobba i dessa områden. Här kan man även göra det lättare för insekter eller andra smådjur att föröka sig samt bo i dessa parker eller grönområden. Detta skulle ha en positiv effekt inom den biologiska mångfalden samt den luft som människor andas dagligen. Detta går även i riktning med kommunens mål att vara klimat neutral 2030 då mer koldioxid skulle bildas. Vi kan inte göra alla stadsdelar till "Rosendal" men vi kan ta rosendal till dessa områden genom dessa metoder.</p> <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p>

Nr	Idébeskrivningar
	<p>Idén är inte ny för nämnden. Idéns innebörd täcks in av hur nämndens verksamhet planerar och genomför åtgärder utifrån kommunens styrdokument för träd.</p>
	<p>Problem: asfalterade ytor och gräsmattor absorberar mindre koldioxid och värme än ängsmark, odlingar och träd.</p> <p>Lösning: låta skolor och förskolor göra om delar av sina gårdar till ängsmark/odlingsmark, göra om asfalterade ytor i centrala staden (så som Sankt Eriks torg och Fyrstorg) till vackra trädgårdar, ängsmark eller odlingsmark där Uppsalaborna är del av skapandet och förvaltandet.</p> <p>Effekt: svalare stad, lägre utsläpp, högre kunskap hos barn och invånare om markanvändningens påverkan på klimatet.</p> <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <p>Idén är inte ny för nämnden. Nämndens verksamhet har alltid gröna ytor i åtanke vid utformning av allmän plats. När det gäller skolgårdar ryms idén inte inom Gatu- och samhällsmiljönämndens ansvarsområde. Idén förmedlas till Uppsala kommun Skolfastigheter AB.</p>
	<p>Utsläppen från arbetsmaskiner stod för drygt 6 procent av Sveriges totala utsläpp av växthusgaser under 2023 (källa: Naturvårdsverket). Ett exempel på en arbetsmaskin är motorgräsklippare, som i stor utsträckning används för underhåll av gräsmattor i kommunala parker men även vägrenar, mittremсор och andra icke-bebyggda ytor i staden. I framför allt parker kan kortklippta gräsmattor fylla en funktion genom att erbjuda lek- och vistelseytor får såväl barn som vuxna. Andra gräsmattor, till i exempel handels- och industriområden eller intill trafikerade vägar, beträds aldrig eller sällan av människor varpå syftet snarare är trafiksäkerhetsmässigt eller estetiskt. Om man i större utsträckning kan spara de sistnämnda ytorna från gräsklippning skulle det leda till en minskad energiförbrukning från arbetsmaskiner, vilket skulle ge positiva effekter för klimatet. Dessutom öppnar det för att använda ytorna på ett sätt som kan främja biologisk mångfald. Allra bäst vore om gräsklippning flera gånger per år kan ersättas med en slåtter vid ett tillfälle under hög- eller sensommaren. Samlar man upp gräset efteråt, vilket också är bäst för den biologiska mångfalden, kan man använda det för biogasproduktion – som även det ger klimatnytta. Om det inte redan finns skulle jag vilja se att Uppsala tog fram en plan för hur skötsel av onödiga gräsmattor på kommunal mark kan ställas om till ett mer klimat- och naturvänliga ängsytor, gärna i kombination med ett mål för minskad energianvändning eller omställda ytor!</p> <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <p>Idén är inte ny för nämnden. Det finns redan ytor där kommunen låter gräset växa för att främja biologisk mångfald och minska behovet av maskinanvändning. Det pågår även en omställning för att ta bort utsläpp från de maskiner som används inom nämndens verksamheter och hos de företag som nämnden köper tjänster av.</p>
	<p>Problem: Liten andel som odlar egen mat. Mycket mat som transporteras och importeras. Även skört ur krishanteringsperspektiv. Monokulturer med gräsmattor.</p> <p>Lösning: Skapa ytor för odling där det inte finns idag. Anlägga gemensamhetsodlingar längs med cykel- och gångvägar där det idag endast är</p>

Nr	Idébeskrivningar
	<p>gräsmatteöken. Engagera närliggande förskolor, skolor, LSS-boenden samt fritidssektor.</p> <p>Effekt: Ökar biologisk mångfald, gynnar insekter, skapar sociala nätverk och social hållbarhet i och med att fler rör sig ute och samarbetar. Barn och unga blir mer intresserade av att äta grönsaker och förbättrar sin kosthållning och färdighet att kunna odla. Roligare omgivning.</p> <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <p>Idén är inte ny för nämnden. Det pågår ett arbete för att öka stads- och byodling utifrån ett uppdrag i Mål och budget.</p>
	<p>Problem: Separation mellan människan och natur. Individualism. För lite förståelse för hur människan är en del av ekosystemet och beroende av naturen. Den ger oss luft och mat. Vi får lära oss att bli en del av naturen, leva i harmoni med den, så vi får leva och må bra tillsammans med andra varelser runt omkring oss.</p> <p>Lösning: Fler ytor för gemensam hållbar odling (permakultur!?) och umgänge. Antingen har man ytorna i det offentliga rummet eller så kopplar man det till skolverksamheten. Skolorna kan då få en större roll i hållbar stadsutveckling. Alla barn ska ha tillgång till en trädgård. De ska ha upplevt sig själv leva med naturen och producera mat på ett hållbart sätt.</p> <p>Jag skulle vara intresserad av att vara med att utveckla och testa idén. Jag forskar om utbildning och hållbarhet och har många tankar om idén, varför den behövs och hur den kan utvecklas. Jag kan inte bidra med odlingskompetens då jag själv bara börjar lära mig om odling och att skapa ytor som gynnar mångfalden och ekosystemet. Jag ser då hur det ger mig en relation till, och förståelse för, naturen vi är så beroende av, samt en annan upplevelse av mat.</p> <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <p>Idén är inte ny för nämnden. Det pågår ett arbete för att öka stads- och byodling utifrån ett uppdrag i Mål och budget. Intresset att bidra till arbetet förmedlas till de som arbetar med uppdraget i kommunen.</p>
	<p>Vi är tre gymnasieelever som har tänkt på ett problem i Uppsala. Det vi funderat på är att det inte finns nog med källsortering i soptunnor runt om i staden då majoriteten bara erbjuder brännbart samt att idén runt om att just slänga eller sortera inte är lockande nog. Det enklare valet, att bara lämna kvar skräpet på bänken man haft picknik vid eller att kasta flaskan i buskarna, är just allt för enkelt. Det faktum att majoriteten av alla soptunnor bara erbjuder brännbart leder också till att återvinningspotentialen är nära noll, och ökar det skadliga för miljön inom den redan skadliga sophanteringsprocessen. Vår lösning på detta problem är att ha källsorteringssoptunnor med olika fack med frågor, vilket skulle få effekten att folk slänger skräp rätt, liknande hur det är på vissa ställen med cigarettfimpar (Vi har länkat en bild med vad vi hade som inspiration).</p> <p>För varje avfallssort ska det finnas två olika alternativ som svar på en fråga. Det skulle alltså vara flera frågor på varje ställe då det finns flera olika avfallssorter som</p>

Nr	Idébeskrivningar
	<p>plast, papper, pant, kompost och brännbart. För att kunna se hur många som har röstat på dom olika alternativen ska det finnas en indikator som visar hur många gånger facket har öppnats den senaste veckan och eventuellt också totalt antal gånger, liknande Hamnspången i Uppsala som visar antalet passerande. Några exempel på potentiella frågor är:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Föredrar du kaffe eller te? - Läser du helst böcker eller titta på filmer? - Är du en kattmänniska eller en hundmänniska? - Föredrar du att gå på bio eller kolla på filmer hemma? - Föredrar du android eller iphone? - Föredrar du att äta pizza eller hamburgare? <p>Effekten av denna lösning är på kort sikt att det förhoppningsvis blir en mer skräpfri stad. Utifrån detta så bildas det också en mer trivsam stadsmiljö som bidrar till att fler väljer att vistas där. Lösningen kan också på något längre sikt spara in på kommunens pengar, eftersom kostnaden som bekostar för att städa upp detta kan sänkas genom en minskad nedskräpning. På lång sikt kan denna lösning bidra positivt till klimatet utifrån många olika aspekter, både på en stadsnivå och utifrån ett större perspektiv. Till exempel så kan det göra att Fyrisån blir en mer tilltalande plats, eftersom mycket av skräpet som hamnar på marken i Uppsalas stadskärna lätt blåser i eller på annat sätt hamnar i ån, och förhoppningsvis kan vår idé bidra till att detta skräp minskar. Vidare så kan detta också ha en inverkan på de fåglar och andra djur som lever kring staden och just nu blir påverkade negativt av skräpet runt omkring de. På en större nivå kan detta också bidra till andra positiva klimataspekter, så som mindre mikroplaster, och en positiv inverkan på ekosystem eftersom detta förhoppningsvis leder till mindre skräp, plast och annat onaturligt i naturen. Källsorteringssystemet i soptunnorna skulle också bidra till en bättre återvinning och därav mindre koldioxidutsläpp.</p> <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <p>Idén är inte ny för nämnden. Kommunen kommer senast den 1 januari 2026 att införa källsortering på allmän plats utifrån nya EU-regler. I samband med det kommer kommunen att använda olika tekniker för att underlätta sortering. Ett exempel på en teknik som redan provas som ligger i linje med idén är fimpröstare.</p>
	<p>Ställ upp flytkontainrar i fyrisån så magnetfiskare kan slänga sitt skrot där. Så slipper det bli högar av skrot på land.</p> <p>Vi i Uppsala Magnetfiskeförening vill gärna köra igång med Magnetfisket igen, men vi saknar både kontainrar och flytflottar. Detta är som sagt en bra aktivitet för många, även unga.</p> <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <p>Idén är inte ny för nämnden. Det finns redan ett samarbete med föreningen där kommunen ställer upp kontrainrar på land. Idén förmedlas till de som har dialog med föreningen.</p>
	<p>Problem: Folk lägger fulla hundbajspåsar i papperskorgar. Ohygieniskt! Öppna papperskorgar drar till sig större fåglar. Dessa rotar efter något att äta och drar ut sopor på marken.</p>

Nr	Idébeskrivningar
	<p>Lösningen: Fler tunnor för hundbajspåsar vid gångbanor. Tunnorna skall ha ordentlig märkning att de är just för hundbajspåsar. De skall finnas med högst 300 meters mellanrum. Med detta väntas man slippa hundbajspåsar i och på marken intill vanliga papperskorgar. Man skulle också slippa vanliga sopor i tunnor för hundbajspåsar. Det senare har också förekommit. Är tunnorna för långt emellan lägger man ändå hundbajspåsen papperskorgen.</p> <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <p>Idén är inte ny för nämnden. Kommunen har tidigare provat att ha särskild sortering för hundbajspåsar. Erfarenheten är att det inte leder till en sortering, eftersom invånare blandar hundbajspåsar och sopor i såväl tunnor för hundbajspåsar som vanliga papperskorgar.</p>
	<p>Problemet är att cykel möjligheterna är inte tillräckligt bra och att Uppsala kan bli mer cykelvänligt. Exempel på problem kan exempelvis vara att det ej finns uppvärmda cykelvägar vilket skapar problem vid vintertiderna / de kallare årstiderna då det bildas is vilket ej går att cykla på. Ännu ett problem kan vara att det är svårt att urskilja cykelbanor och vägar där andra fordon åker på (speciellt runt centralen eller där mycket trafik förekommer) vilket även skapar dilemman i trafiken. Lösningen är att utveckla/bygga mer cykelvägar / cykelvänliga vägar/saker- Det behöver ej vara just vägar utan det kan handla om mer cykelställ, etc.</p> <p>Effekter detta skulle ge är bland annat att vi får fler cyklister och färre bilister, Mindre kaos/köer i trafiken, inte lika fullpackat på bussar (kollektivtrafiken), det kommer ej behövas att grusas eller saltas på vägarna lika mycket med ex. uppvärmda cykelbanor (som vi nämnde), färre olyckor sker i trafiken men även vid banor som är uppvärmda då det ej bildas lika mycket is som man kan halka på och mindre bråk mellan ex. bilister.</p> <p>Alla dessa effekter kommer att ge en positiv långsiktig värkan på miljön och hjälpa Uppsala att nå sina klimat mål. Det ger även en mer positiv bild på Uppsala som en klimatsmart stad.</p> <p>Exempel på ställe där cykelvägar har uppvärmning på cykelvägen: Cykelvägen mellan flogsta och stan.</p> <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <p>Idén är inte ny för nämnden. Idéns innebörd fångas upp av de cykelfrämjande åtgärder som kommunen redan genomför.</p>
	<p>Problem: de som bor ca 10 km från stadskärnan, utanför Uppsala, tar bil i hög grad för kortare resor in till Uppsala, när de istället skulle kunna cykla (eller åka buss). Med elcykel förlängs avståndet för vad som är en rimlig sträcka att cykelpendla till vardags, alltså flyttas gränsen utåt för hur långt ut från stadskärnan det är vettigt/vårt det att bygga cykelvägar. Även fritidsresor till badplatser bör i stor utsträckning kunna ske med cykel, även om det är lite längre. Infrastrukturen för detta saknas på vissa platser. Lösning: Fler cykelbanor i fler riktningar ut från Uppsala där det bor mycket folk samt mot friluftsområden/badplatser, gärna i form av förlängda snabbcykelleder. Många orter runt om Uppsala har goda cykelförbindelser idag, som Vänge, Storvreta, Jälla/Lindbacken, Skölsta, Gunsta.</p>

Nr	Idébeskrivningar
	<p>Uppsala kommuns plan för nya och förbättrade cykelvägar 2024-2027 är bra och kompletterar de nuvarande stråken då den bland annat innehåller nya cykelvägar mot Ulva och Björklinge. De platser där jag tycker att det saknas utöver dessa är mot Vreta/Hammarskog samt mellan Fjällnora och Uppsala/Gunsta. Jag bor själv i Vreta och många av mina grannar tar ofta bilen. Den nya cykelvägen mellan Dalkarlsskärret och Hammarskog ansluter till bilvägar och det finns ingen cykelväg in till Uppsala. Jag har förstått att det varit problem med markägarna vid Bodarna som inte vill ha cykelväg men jag föreslår att pengarna i potten avsätts för:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. detaljplanering av cykelväg mellan Lurbo och Hammarskog, gärna via Vreta och Bodarna där det bor relativt många men helst också till Asplunda. 2. inlösen av mark för allmän plats - GC-väg för den detaljplanerade cykelbanan. På så sätt måste en överenskommelse med fastighetsägarna inte ske. 3. samma sak som 1 och 2 fast cykelväg mellan Fjällnora och Uppsala. Effekt: färre tar bilen och fler cyklar. Större möjlighet för barn att själva cykla mellan Uppsala och Hammarskog och mellan Uppsala och Fjällnora. Det kan vara svårt att lära gamla hundar att sitta eller minska sitt klimatavtryck men våra barn borde få chansen att lära in att man kan cykla längre sträckor, och eget ansvar att kunna göra det. <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <p>Idén är inte ny för nämnden. Idéns innebörd fångas upp av de cykelfrämjande åtgärder som kommunen redan genomför. Det pågår exempelvis för närvarande arbete med en cykelväg mellan Lurbo och Hammarskog. Det finns även planer på en cykelväg mellan Fjällnora och Uppsala.</p>
	<p>Bilnormen är ett problem. För att vi ska vara en mer hållbar stad behöver det vara lättare att leva utan bil, även i villaområden som t ex Sunnersta. Några lösningar eller aktiviteter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - se till att det finns cykelvägar i stan och utanför stan, samt bra kollektivtrafik till ställen som Boländerna, idrottshall, barnkalasställen som Alice etc, samt till ställen utanför centret såsom mot Sigtuna, Stabby, Bärsta etc - se till att barnen kan ta sig till skolan på ett säkert sätt utan bil. Vi bor i Sunnersta där det åker massor med stora bilar på gatan framför skolan med stor hastighet. Det känns farligt att låta sina barn cykla till skolan, speciellt när det blir mörkare och halare. Det borde finnas en ordentlig cykelväg runt omkring alla skolor - se till att bilpool finns med Vikar som går att betala, och möjlighet för privat carsharing (det finns inget i Sunnersta) - idrottsklubbar, t ex fotbollsklubbar, borde jobba med samåkning: jag har upplevt att alla åker var för sig till match, man tar för givet att alla har bil - skapa medvetenhet för, och höja statusen av, ett liv utan att äga bil, eller ett liv där man delar sin bil med andra - lär sig av människor/familjer utan bil vad kommunen skulle kunna göra för att ett sånt liv ska vara möjligt och gott - planera staden utifrån normen att inte ha egen bil.

Nr	Idébeskrivningar
	<p>Vi är en familj med två vuxna och tre barn som bor i ett villaområde utan bil. Vi har erfarenheter och idéer som vi gärna bidrar med för att utveckla en Uppsala med färre bilar.</p> <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <p>Idén är inte ny för nämnden. Idéns innebörd fångas upp av de cykelfrämjande åtgärder som kommunen redan genomför, uppdraget om ökad trafiksäkerhet för barn och unga, krav att fastighetsägare vid nybyggnation ska ha lösningar för hållbart resande (t.ex. bilpool och cykelpool) och opinionsbildning för ett hållbart resande.</p>
	<p>Stäng farleden. Låt Fyrisån mellan Islandsbron till Flottsund, vara för kanoter, SUPAR och roddbåtar. De som inte kan ta sig fram på ån med muskelkraft, kan åka långsamtgående båtar med elmotor. Bryggflotte med elmotor, skulle kunna fungera för rullstolsbundna. Då inga motorbåtar och jetskis trafikerar, på ån, blir det inga utsläpp av avgaser. Inga broöppningar behövs och därmed inga störningar, i trafiken på land. Fler platser för förvaring av SUP, kanot och roddbåtar, vid ån, leder till att människor inte behöver ta kanoten på biltaket, till Fyrisån, när de vill paddla. Inga propellar som river upp botten sedimentet och gör vattnet grumligt. Mindre oväsen. Mindre störningar för djur och växtliv. Dessutom det bra för folkhälsan.</p> <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <p>Idén är inte förenlig med kommunens utvecklingsplaner för hamnen.</p>
	<p>Inrättande av fågelskyddsområde vid Årike Fyris och förbud mot vattenscootrar Årike Fyris, särskilt området vid Övre Föret, är en av Uppsalas mest betydelsefulla rastplatser för flyttfåglar. Denna unika naturmiljö erbjuder livsviktiga resurser för ett stort antal fågelarter, vilket bidrar till ett artrikt och ekologiskt värdefullt område. Tyvärr hotas detta värdefulla ekosystem av störningar som orsakas av fritidsaktiviteter, inklusive båtar, kajaker och framförallt vattenscootrar. Vattenscootrar är särskilt problematiska på grund av deras höga hastigheter och ljudnivåer, vilket inte bara stör fågellivet utan även riskerar att skada eller döda både fåglar och vattenlevande organismer. Dessa störningar hotar att förstöra den biologiska mångfalden och det ekologiska värdet av området, vilket är oacceptabelt med tanke på det naturvärde som Årike Fyris representerar. Om området skyddas och trafik från vattenscootrar och andra störande aktiviteter minskas, skulle detta uppskattas inte bara av fåglarna utan också av fågelskådare och naturintresserade. Många som arbetar på SLU cyklar förbi här varje dag och området är populärt bland fågelskådare, motionärer och andra som söker en stunds avkoppling i naturen. Jag tror att fler skulle njuta av att vistas här om området fick vara fredat från trafik och stök. För att skydda detta viktiga område föreslår jag att Uppsala kommun inrättar ett formellt fågelskyddsområde vid Årike Fyris. Detta bör innefatta ett förbud mot vattenscootrar och andra aktiviteter som kan störa fågellivet och skada den känsliga miljön. Genom att reglera användningen av området och säkerställa dess skydd kan vi bevara det för framtida generationer och säkerställa att Uppsala fortsätter att vara en fristad för ett rikt fågelliv och en biologisk mångfald av högsta värde. Jag uppmanar därför kommunen att agera skyndsamt för att skydda Årike Fyris och säkerställa att detta</p>

Nr	Idébeskrivningar
	<p>område får den status och skydd det förtjänar. Detta skulle på sikt uppskattas också av många fågelskådare och naturintresserade.</p> <p>Angående min hållbarhetsidé om att inrätta ett fågelskyddsområde vid Årike Fyris Jag vill härmed uttrycka mitt intresse för att aktivt delta i genomförandet av mitt förslag om att inrätta ett fågelskyddsområde vid Årike Fyris. Nedan följer några sätt på vilka jag kan bidra:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Frivilligarbete och Praktiskt Stöd: Jag erbjuder min tid och energi för att hjälpa till med praktiska uppgifter som kan behövas för att genomföra projektet. Detta kan inkludera att sätta upp informationsskyltar, delta i naturvård eller på andra sätt bidra till att området blir mer tillgängligt och skyddat för både fåglar och besökare. 2. Samarbete med Lokala Föreningar: Jag är villig att arbeta tillsammans med lokala miljö- och naturvårdsföreningar samt fågelskådarklubbar för att koordinera insatser och säkerställa att projektet genomförs effektivt. Jag kan bidra till att engagera fler medlemmar i dessa organisationer och samordna aktiviteter som stödjer projektets mål. 3. Informationsspridning och Kommunikation: Jag kan bidra till att sprida information om projektet och dess syfte till allmänheten. Detta kan ske genom att arrangera informationsmöten, använda sociala medier eller skriva insändare till lokala tidningar. Målet är att öka medvetenheten och få fler att stödja projektet. 4. Deltagande i Arbetsgrupper eller Komitéer: Om kommunen inrättar en arbetsgrupp eller komité för att arbeta med genomförandet av förslaget är jag villig att delta aktivt. Jag kan bidra med idéer, planering och samordning av olika insatser som behövs för att förverkliga skyddet av Årike Fyris. 5. Erbjudna Mina Kompetenser: Om det finns behov av specifik kompetens inom exempelvis kommunikation, projektledning eller samordning av frivilliga insatser är jag beredd att erbjuda min hjälp i dessa avseenden. Jag ser fram emot att få vara en del av denna viktiga process och bidra till att Årike Fyris blir ett skyddat område som kan bevaras för framtida generationer. <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <p>Idén avser inte i första hand klimatomställningen, utan biologisk mångfald. Idén förmedlas till ansvarig del inom stadsbyggnadsförvaltningen.</p>
	<p>Anordna enkla friluftstugor i skogen för allmänheten för fika eller övernattning. Är det isolerat och har en kamin kan övernattning ske året om. Utanför finns grillplats, olika fruktträd och kanske en brunn med pump? En "sommarstuga" tillgänglig för alla, kanske några dubbelsängar och bänk och bord om flera kommer på besök. Naturligtvis enkel för minimal skötsel. Det skulle bli ett besöksmål man förslagsvis tar sig till genom promenad eller cykel vilket gynnar folkhälsan och kan även få personer och familjer som inte har ekonomin att hyra något att få övernatta i en "sommarstuga". Hållbarhet = bättre folkhälsa.</p> <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <p>Idén är inte ny för nämnden. Nämnden erbjuder idag Lunsentorpet och Fläktanstugan med sängplatser som alltid står öppen för besökare. Även länsstyrelsen erbjuder öppna stugor inte långt från Uppsala.</p>

Nr Idébeskrivningar

Vi har en befolkning som mår sämre och sämre, vi har en planet och samhällen som mår sämre och sämre. Jag är villig att jobba för att t.ex utbrända människor som varit så duktiga på sina jobb och slitit tills de gått i väggen och sedan inte ens fått ett tack för det. De hamnar i ett tillstånd och kanske ett utanförskap och vet till slut inte hur de ska ta sig tillbaka. De vill och kan göra det med rätt verktyg, det vill säga att de känner sig behövda och sedda. Ett ypperligt sätt är att göra något bra för vår omgivning, dvs låt dem komma ut i naturen på ett eller annat sätt. Att t.ex få komma med ut i skogen och plantera träd eller röja sly och samtidigt ta en fika eller grilla korv kan göra under för en människa i ett sådant tillstånd. Att få gå och lägga sig på kvällen och känna att man haft en bra dag och att man har gjort någon nytta, man har fått se ett resultat av sin insats. Man kan också få komma ut till t.ex en bondgård, där finns det säkerligen massor med olika projekt man kan delta i, måla en husvägg, byta ett fönster, rensa en rabatt eller klippa en gräsmatta, klappa ett djur osv. Någon liten grej där personen i sig kan hitta något den vill och klarar av att göra och sedan vara nöjd med sin dag. Det får gå i den takt det gör, med de raster personen vill ta för sin egen återhämtning. Utveckla någon enklare kreativ syssla, kan vara allt från att bygga en fågelholk eller insektshotell till att vara med och sätta upp den för att värna om våra fåglar och insekter eller våra viktiga bin. Det finns hur mycket små saker som helst som skulle kunna göras med enkla medel. Jag tror att om vi kan släppa prestigen och jobba på ett sätt för att värna om varandra och den miljö vi har omkring oss så vänder vi detta till att folket och miljön mår bättre. Vinn, vinn helt enkelt!! Människor som snabbare får en återhämtning till att komma tillbaka till arbetslivet, utan att bli en deprimerad hemmasittare. Att vi mår bra av natur och djur och gemenskap finns det väl en massa dokumenterad forskning kring om att det är bra för oss människor. Detta var bara några små tankar, och det kan givetvis gälla många fler människor, t.ex arbetslösa, ungdomar som inte hittar rätt yrke osv. Beskriv din idé här Kan vi hjälpas åt med saker i vardagen så minskar stressen och vi alla kan må bättre. Vi har ju en fantastisk stad med en lång historia, vi måste värna om den, om människorna som bor här, om våra djur, om våra jordbruk och företagare, vårt kulturarv och inte minst vi ska fortsätta att skriva Uppsalas historia. Ingen kan göra allt, men alla kan göra någonting och då kan det ske underverk!! Folk vill oftast hjälpa till men vet kanske inte hur de ska göra det, vart de ska vända sig. Vi kan hitta nya möjligheter på oanvända ytor till hobbyodlingar, grillplatser m.m. hitta outnyttjade lokaler så att vi inte behöver ha någon stackars hemlös liggandes att sova utomhus mitt i den smällkalla vintern osv. Vi har massor med möjligheter till att göra Uppsala till den bästa staden att bo i.

Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning

Idén är inte ny för nämnden. Gatu- och samhällsmiljönämnden har idag ett ganska stort antal personer som av olika skäl är långt från den ordinarie arbetsmarknaden ute i arbetslagen inom renhållning, skog, friluft och park.

Idéer som ligger utanför nämndens ansvarsområden

Följande idéer ligger utanför nämndens ansvarsområden och kommer att vidareförmedlas till rätt instans där så är relevant.

Nr	Idébeskrivningar
	<p>Problemet är stora asfalterade ytor för fordon, t ex parkeringar som värms upp och höjer temperaturen i staden. På parkeringar bör det installeras ett tak (tänk ett T i profil med den bärande konstruktionen mellan p-platserna och armar ut över parkeringsplatsen) som förses med solceller. Då skapas skugga för fordon och för asfalten. El produceras och kan användas för att ladda elfordon eller kopplas in på elnätet. Med detta genererar kommunens redan asfalterade ytor el, ytor som annars bara används för parkering. Således behövs ingen mer mark tas i anspråk för el. Detta skulle kunna byggas vid busshållplatser som varje år pga värmen får djupa skåror i asfalten pga bussarnas vikt och måste asfalteras om ofta.</p> <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <p>Idén rymms inte inom Gatu- och samhällsmiljönämndens ansvarsområde. Idén förmedlas till Uppsala Parkering AB och den del av Region Uppsala som ansvarar för kollektivtrafiken.</p>
	<p>Mitt förslag är att Uppsala Kommun tar sig an Sunnersta Skolans skolgård. Sunnersta Skolans skolgård består av en stor yta förseglad mark, så att temperaturen på Skolgården ligger alla dagar, där solen skiner flera grader över hela Sunnersta områdets temperatur. En sån stor yta leda också till jättestora mängder dagvattnet, med alla problem som dagvatten medför. Om skolgården har mer yta där vattnet kan gå ner i marken förloras inte vattnet. Dessutom finns det väldigt lite grönområde och växter som barnen kan använda som skydd. Dom grönområden som finns får barnen dessutom inte använda när dom vill, bara när personalen tillåter så att barnen ofta måste leka på område där det bara finns stenplattor och asfalt. Större områden med buskar och träd skulle inte bara kyla ner Skolgården men också vara platser där barnen i skuggan kan leka och vara lite i fred. Mitt förslag att skapa mer grönska för att sänka temperaturen på skolgården, höja kapaciteten att ta hand om dagvatten för att anpassas till klimatet. Dessutom skulle det vara bra om det ställs upp vattentunnor vid hängrännorna. Elever skulle kunna ta vatten därifrån och använder det vattnet för att vattna till exempel jordgubbarna och tomatplantor som dom själv driver upp i klassrummet. På det sättet kan dom uppleva och lära sig hur man praktisk tar hand om naturen och kan njuta av deras frukter.</p> <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <p>Idén rymms inte inom Gatu- och samhällsmiljönämndens ansvarsområde. Idén förmedlas till Uppsala kommun Skolfastigheter AB.</p>
	<p>Klimatanpassade skolträdgårdar med lokal odling av frukt, bär och nötter</p> <p>Problem: Min idé handlar om skolträdgårdar. Många skolgårdar blir idag för varma för att det är för mycket asfalt och för lite träd. De är inte klimatanpassade. Samtidigt så äter många barn för lite frukt.</p> <p>Lösning: Klimatanpassa skolträdgårdarna genom att plantera träd som ger skugga och sänker temperaturen. Samtidigt kan man plantera fruktträd, bärbuskar och nötträd.</p> <p>Effekt: Lummigare, grönare och klimatanpassade skolgårdar. Frukt och nötter skulle även bidra till lokal matproduktion. Både direkt till eleverna som kan plocka själva men även genom skolköken. Även närboende skulle kunna ta del av skörden. Det skulle framför allt gynna barn som bor i lägenhet utan möjlighet till</p>

Nr	Idébeskrivningar
	<p>egen frukt- och bärodling. Även fåglar, ekorrar, pollinatörer och andra vilda djur skulle kunna gynnas av detta.</p> <p>Jag skulle kunna bidra med kunskap om frukt- och bärodling. Jag odlar själv frukt, bär och nötter hemma på vår gård. Jag har även en make som är biolog/ekolog som vet vad som är bra för djur och natur.</p> <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <p>Idén ryms inte inom Gatu- och samhällsmiljönämndens ansvarsområde. Idén förmedlas till Uppsala kommun Skolfastigheter AB.</p>
	<p>Gröna tak – subventionerade gröna tak för hållbarhet Erbjud subventioner eller skattelättnader för invånare och företag som installerar gröna tak på sina byggnader. Gröna tak bidrar till att minska värmeö-effekten, förbättra luftkvaliteten, och skapa naturliga habitat för insekter och fåglar.</p> <p>Inspiration: I Stuttgart, Tyskland, har kommunen framgångsrikt främjat gröna tak genom ekonomiska incitament, vilket har bidragit till att öka stadens biologiska mångfald och minska energikostnader för byggnader.</p> <p>Effekt: Främjar hållbar stadsutveckling och förbättrar den lokala miljön på flera sätt, inklusive isolering och habitatbevarande.</p> <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <p>Idén ryms inte inom Gatu- och samhällsmiljönämndens ansvarsområde. Idén förmedlas som en synpunkt till Uppsala kommun Skolfastigheter AB. Idén förmedlas till kommunens mark- och exploateringsverksamhet, eftersom den kan styra för att främja gröna tak i samhällsbyggnadsprojekt</p>
	<p>Problem: nyproducerade kläder är mer lättillgängliga att köpa i centrala Uppsala</p> <p>Lösning: en cirkulär galleria, likt ReTuna i Eskilstuna och Rundgång i Karlstad</p> <p>Effekt: färre nyköp, mer återbruk och därmed mindre utsläpp</p> <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <p>Idén ryms inte inom Gatu- och samhällsmiljönämndens ansvarsområde. I Uppsala motsvaras ReTuna och Rundgång av Återbruket. Enligt förslaget till Mål och budget 2025 ska en pop-up-butik öppnas i stadshuset. Tanken är att butiken inte ska konkurrera med andra secondhandbutiker, utan verka för att alla secondhandbutiker får fler kunder.</p>
	<p>Jag saknar stationer idag för att kunna utbyta prylar/kläder/verktyg/möbler etc. Idag på återvinningsstationer (eller i vart fall den i Librobäck) finns möjlighet att lämna in saker för återvinning men det är ofta stängt pga fullt och man får heller inte ta med sig saker därifrån som man vill ha. Lite i samma spår så finns det klädinsamlingar med de är förslutna och jag upplever att kläderna jag skänker hamnar i secondhandbutiker för försäljning. Jag vill att kläder som jag skänker går vidare till någon annan utan kostnad. Sammanfattningsvis, jag saknar stationer som är upplåsta dagtid där man kan lämna av saker som man inte längre behöver och där man samtidigt får plocka på sig saker som man behöver. Så min idé är att kommunen ställer upp stationer (container?) på allmänna platser där människor kan både lämna saker de ej längre behöver och samtidigt ta saker som de vill ha utan kostnad. Jag ser att det skulle underlätta för alla som vill leva mer hållbart.</p>

Nr	Idébeskrivningar
	<p>Det skulle vidare krävas mindre ansträngning än att åka till befintliga secondhandbutiker med bökiga öppettider. Det skulle också kännas kul att få bidra till ett gemensamt användande av befintliga resurser. Stationerna behöver vara låsta nattetid och ha enkla ordningsregler (lämna inte in trasiga saker typ). Också tänkbart att stationerna har olika teman. Tex en för möbler, en för prylar osv.</p> <p>Jag kan bidra med ytterligare tankar kring genomförande och marknadsföring.</p> <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <p>Idén ryms inte inom Gatu- och samhällsmiljönämndens ansvarsområde. Idén förmedlas till Uppsala Vatten och Avfall AB.</p>
	<p>Bakgrund: Klädindustrin är en av de största källorna till växthusgasutsläpp och miljöföroreningar. Tillverkningen av nya kläder och prylar kräver stora mängder naturresurser och energi, vilket bidrar till klimatförändringarna. I takt med att vi blir allt mer medvetna om vår konsumtions påverkan på miljön, blir det också tydligare att vi behöver förändra vårt sätt att konsumera.</p> <p>Förslag: Jag föreslår att kommunen inför regelbundna "kläd- och prylbyten" som en hållbarhetsåtgärd. Genom att skapa en plattform där invånarna kan byta kläder och prylar med varandra, kan vi minska behovet av att köpa nytt, vilket i sin tur minskar både avfall och koldioxidutsläpp. Denna idé har flera fördelar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Minskade utsläpp: Genom att minska nykonsumtionen bidrar vi direkt till att minska de utsläpp som är förknippade med produktion och transport av nya varor. 2. Ekonomiska besparingar: Invånarna kan spara pengar genom att byta till sig kläder och prylar istället för att köpa nytt. 3. Stärkt gemenskap: Evenemangen skapar också möjligheter för människor i området att träffas, lära känna varandra och bygga en starkare känsla av trygghet och samhörighet. För att göra dessa byten ännu mer inbjudande föreslår jag att vi inkluderar musikunderhållning, mingel och t.ex en gemensam knytnis där alla tar med sig en rätt (från sitt hemland t.ex). På så sätt blir det inte bara ett hållbarhetsevent, utan även en festlig och inkluderande upplevelse för alla deltagare. <p>Jag har erfarenhet av att arrangera flera framgångsrika "Happy (shit) Swap"-evenemang och är ivrig att hjälpa till med det här initiativet. Här är hur jag kan bidra:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sprida på sociala medier: Jag kommer att använda mina kanaler och plattformar för att marknadsföra evenemanget och nå ut till så många som möjligt. Jag skapar inlägg, evenemangsplaner och uppdateringar för att engagera och informera deltagare. • Fixa affischer och hänga upp: Jag ansvarar för att designa och trycka affischer samt sätta upp dem på strategiska platser i området, såsom lokala butiker, bibliotek och samhällscentra för att maximera synligheten. • Samla feedback efter eventet: Efter evenemanget kommer jag att samla in feedback från deltagarna för att utvärdera vad som fungerade bra och vad som kan förbättras inför framtida arrangemang.

Nr	Idébeskrivningar
	<ul style="list-style-type: none"> • Överblivet material till välgörenhet: Jag ser till att allt som inte byts ut eller tas med till nästa evenemang körs bort till en välgörenhetsorganisation för att säkerställa att det kommer till nytta. • Hitta platser • Sprida kunskap om textilindustrin och påverkan av konsumtionen • Fixa musik/musiker: Jag organiserar musikunderhållning genom att boka lokala musiker eller DJ:s för att skapa en festlig och inbjudande atmosfär under evenemang Det är några exempel hur jag kan hjälpa till... <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <p>Idén ryms inte inom Gatu- och samhällsmiljönämndens ansvarsområde. Idén förmedlas till Uppsala Vatten och Avfall AB.</p>
	<p>Uppmuntra mer till återbruk! Staden Annecy i Frankrike (ungefär Uppsalas storlek) har haft ett system där man uppmuntrar återbruk och minskar transporter som Uppsala skulle kunna prova. Det går ut på att invånare i varje stadsdel, en stadsdel i taget (roterande), får sista söndagen i månaden ställa ut sina möbler och husgeråd som man ej önskar behålla ut på trottoaren/i närområdet. Fritt för vem som helst att ta vad man vill och behöver under dagen. Det som är kvar när dagen är slut hämtas upp av kommunen och körs samlat till återvinningen för sortering.</p> <p>Klimatvinning:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) lägre trösklar för återbruk - fler som sannolikt sorterar ut det man inte längre behöver som kan komma andra till del. 2) minskade transporter när transporter till återvinning ej sker separat i egna bilar/slöp utan körs samlat. 3) kan förhoppningsvis också bygga broar mellan människor i olika områden. <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <p>Idén ryms inte inom Gatu- och samhällsmiljönämndens ansvarsområde. Idén förmedlas till Uppsala Vatten och Avfall AB.</p>
	<p>Byt en plastpåse mot...nåt grönt? Introducera en kampanj där varje plastpåse som återvinns eller byts in resulterar i att något planteras i ett lokalt grönområde. Detta kan drivas genom lokala butiker eller återvinningscentraler.</p> <p>Effekt: Fysiskt engagemang och en direkt visuell belöning i form av trädplantering kan motivera invånare att minska plastanvändning och främja återvinning.</p> <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <p>Idén ryms inte inom Gatu- och samhällsmiljönämndens ansvarsområde. Idén förmedlas till Uppsala Vatten och Avfall AB.</p>
	<p>Behåll de grusvägar som finns. Asfaltera inte dem. Grus håller flera grader lägre temperatur varma dagar. Asfalt blir kanske 10 grader varmare och bidrar på så sätt till den globala uppvärmningen.</p> <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p>

Nr	Idébeskrivningar
	<p>Nämnden ansvarar i låg grad för grusvägar och har därför små möjligheter att genomföra idéer som rör grusvägar.</p>
	<p>1. Problemet är att det på de flesta platser på Uppsalas landsbygder ej finns cykelvägar eller ens tillräckligt säkra vägar med rejäl väggen eller anpassad hastighetsbegränsning så att de som bor i mindre samhällen kan välja cykeln i stället för bilen till exempelvis skola, förskola och lanthandel trots att avstånden är korta.</p> <p>2. Lösningen är att säkerställa att det är möjligt för invånarna på dessa platser att röra sig till fots eller med cykel i sitt lokalsamhälle. Kommunen behöver inventera hur det ser ut gällande att säkert ta sig fram till fots och cykel i de 9 mindre orter som idag har kommunala servicepunkter och där kommunen har pekat ut att det är extra viktigt att utveckla service och infrastruktur. Undersök hur det fungerar för invånarna på dessa orter att ta sig till skola förskola och affär utan bil. Undersök vilka åtgärder i infrastrukturen som skulle behövas för att det ska gå att ta sig fram säkert på dessa orter utan bil. Våga satsa på att anlägga cykel- och gångvägar även på mindre orter.</p> <p>3. Miljövinster om fler säkert skulle kunna gå eller ta cykel i stället för bil korta sträckor skulle vara stora. Om det gick att säkert ta sig fram med cykel till exempelvis till närmaste busshållplats skulle sannolikt fler hushåll kunna klara sig med en bil och minska sina utsläpp. Ännu större skulle vinsterna i livskvalité vara för de barn och ungdomar som då självständigt skulle kunna ta sig till sin skola och sina vänner samt busshållplatser för att ta sig in till tätortens utbud av aktiviteter och service. Möjligheten att ställa om till en mer hållbar livsstil skulle möjliggöras även för de som bor på landsbygden i Uppsala kommun.</p> <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <p>Nämnden ansvarar i låg grad för mark på landsbygden och har därför små möjligheter att genomföra åtgärder i lokalsamhällen på landsbygden.</p>
	<p>Fler snabbladdstationer för elbilar. I dagsläget finns det framförallt laddstationer i parkeringshus där laddningen snarare är för underhåll än snabbladdning. Detta kan fungera bra om man bara ska åka och handla men om man är på en längre resa och passerar Uppsala så håller inte detta då det tar för lång tid. Vårt förslag är att kommunen istället installerar snabbladdare så att man effektivare kan ladda sin elbil. Dessa kan sättas upp på vanliga parkeringar och gatuparkeringar för att man enkelt ska kunna hitta dem. Detta skulle möjliggöra att ha elbil även om man inte har tillgång till el i där man i vanliga fall parkerar sin bil. Vi tror att fler lättillgängliga laddplatser skulle leda till att fler funderar på att skaffa elbil då det gör det lättare eftersom man inte måste ha fast tillgång till elplats.</p> <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <p>Idén ryms inte inom Gatu- och samhällsmiljönämndens ansvarsområde. Idén förmedlas till Uppsala Parkering AB.</p>
	<p>Det finns ett moment 22 i utbud och efterfrågan kopplat till kollektivtrafik där förslaget är att utbudet måste gå före efterfrågan. För att kartlägga den potentiella efterfrågan av avgångar inom kollektivtrafiken bör en testmånad med fri kollektivtrafik genomföras samtidigt som man denna månad ökar turtätheten</p>

Nr	Idébeskrivningar
	<p>väsentligt på prov. Det blir motivation att upptäcka kollektiva resvägar för den som idag tar bil, och några kommer ändra sina resvanor på kort sikt. På lång sikt leder kartläggningen av verklig efterfrågan vid bättre turtäthet och pris till goda strategiska beslut för en flitigt använd kollektivtrafik!</p> <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <p>Idén ryms inte inom Gatu- och samhällsmiljönämndens ansvarsområde. Idén förmedlas till den del av Region Uppsala som ansvarar för kollektivtrafiken.</p>
	<p>Gratis kollektivtrafik! Många kommuner och länder har det redan! Bra för miljön, för stadslivet, för integrationen. Så både socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbart! Pengar tjänas in på bättre integration, skolkort, viss färdtjänst, all administration, biljettautomater och underhåll av dessa, kontrollanter mm. Fram för fri lokaltrafik!</p> <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <p>Idén ryms inte inom Gatu- och samhällsmiljönämndens ansvarsområde. Idén förmedlas till den del av Region Uppsala som ansvarar för kollektivtrafiken.</p>
	<p>Vad är problemet? Det handlar om "något som underlättar klimatsmarta beteenden, exempelvis hållbara resvanor." Många föräldrar kör sina barn till skolan eftersom de inte har rätt till ett gratis busskort. Detta händer särskilt på landsbygden där många barn bor "för nära" skolan men inte kan (eller vill) gå eller cykla dit säkert eller bekvämt i mörker eller dåligt väder. Detta leder till många onödiga bilresor eftersom det är billigare för föräldrarna än att betala bussavgiften.</p> <p>Vad är lösningen? Att alla barn i Uppsala kommun har rätt att åka gratis med kollektivtrafiken.</p> <p>Vad blir effekten? Det blir betydligt färre onödiga bilresor.</p> <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <p>Idén ryms inte inom Gatu- och samhällsmiljönämndens ansvarsområde. Idén förmedlas till den del av Region Uppsala som ansvarar för kollektivtrafiken.</p>
	<p>Klimatvänliga "Speed Dating"-event</p> <p>Organisera evenemang där människor kan träffas snabbt och diskutera klimatvänliga livsstilar, idéer och projekt under några minuter per "date". Detta format kan användas för att snabbt utbyta idéer och skapa nya nätverk för hållbara initiativ.</p> <p>Effekt: Snabba, kreativa möten kan skapa en energisk och engagerad atmosfär, vilket kan leda till nya samarbeten och projekt.</p> <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <p>Idén ryms inte inom Gatu- och samhällsmiljönämndens ansvarsområde. Idén förmedlas till den del av kommunstyrelsens verksamheter som ansvarar för hållbarhetsfrämjande frågor.</p>
	<p>Minska konsumtionsutsläpp genom att öka kunskap intresse och gemenskap kring hur man minskar sitt klimatavtryck. Klimatdag på Stora torget eller Vaksala torg en helgdag i månaden med fokus på hur man kan ha en trevlig praktisk vardag med</p>

Nr	Idébeskrivningar
	<p>mindre klimatavtryck, se vad man får och inte vad man offerar. Inspiratörer, rabatter och erbjudanden, mötesplats med sittplats och underhållning som skapar gemenskap i att skapa en mer hoppfull framtid. Alternativt kan det ske som en festival med aktiviteter och marknader på flera allmänna platser i Uppsala för att nå även de som generellt inte är i centrum och att det är fler dagar. På kort sikt kan det leda till inköp av privatpersoner och företag som är mer klimatsmarta. På lång sikt kan det leda till att hushåll lär sig hur de ska göra klimatsmarta val i vardagen, känna att det finns gemenskap och effekt i att agera och att det skapar mötesplatser som kan stärka demokrati och framtidstro.</p> <p>Jag kan vara med och bolla idéer men skickar detta som privatperson. Många organisationer, studenter och företag lär vara intresserade av att bidra med idéer och utförande.</p> <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <p>Idén ryms inte inom Gatu- och samhällsmiljönämndens ansvarsområde. Idén förmedlas till den del av kommunstyrelsens verksamheter som ansvarar för hållbarhetsfrämjande frågor.</p>
	<p>Mikrokontrakt för Klimatinsatser Skapa en plattform där invånare kan ingå "mikrokontrakt" med kommunen eller lokala företag för att genomföra små, specifika klimatåtgärder, såsom att plantera växter, minska vattenförbrukning eller delta i en lokal städdag. Varje genomfört kontrakt kan belönas med små incitament, som rabatter eller gåvor.</p> <p>Effekt: Mikrokontrakt gör det enkelt och motiverande för människor att delta i klimatinsatser genom att skapa en känsla av åtagande och direkt belöning.</p> <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <p>Idén ryms inte inom Gatu- och samhällsmiljönämndens ansvarsområde. Idén förmedlas till den del av kommunstyrelsens verksamheter som ansvarar för hållbarhetsfrämjande frågor.</p>
	<p>Problem: Många Uppsalabor lider av klimatångest</p> <p>Lösning: Graffitivägg och brevlåda i centrala Uppsala, där klimatkänslor kan uttryckas och där visioner om ett omställt Uppsala kan få florera.</p> <p>Effekt: Att få lufta sina klimatkänslor kan bidra till samtal och engagemang i frågan. Att få visionera kring hur en positiv utväg ur omställningen kan se ut skapar engagemang och bryter passivitet som kan uppstå ur klimatångest.</p> <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p> <p>Idén ryms inte inom Gatu- och samhällsmiljönämndens ansvarsområde. Idén förmedlas till den del av kommunstyrelsens verksamheter som ansvarar för hållbarhetsfrämjande frågor.</p>
	<p>"Green Graffiti" – Konst för Klimatet Använd miljövänlig krita eller mossgraffiti för att skapa konstverk och meddelanden på stadens gator och trottoarer som inspirerar till klimatåtgärder och ökar medvetenheten om klimatförändringar.</p> <p>Effekt: Visuellt konst i det offentliga rummet kan vara ett kraftfullt verktyg för att fånga uppmärksamhet och inspirera till förändring. Kanske samarbete för GPN+KHST+Wildstyle+offentlig konst...</p> <p>Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning</p>

Nr	Idébeskrivningar
	Idén rymms inte inom Gatu- och samhällsmiljönämndens ansvarsområde. Idén förmedlas till den del av kommunstyrelsens verksamheter som ansvarar för hållbarhetsfrämjande frågor.